

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การทำกิจการนอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีเกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๕๗๕๓

ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ฉบับ

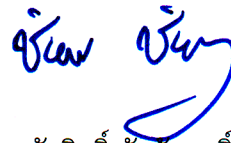
ด้วยจังหวัดแพร่ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า ได้รับการประสานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อมูลจากศูนย์เฉพาะกิจบูรณาการความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย สด. (ศฉ.สด.) กรณีการให้ความช่วยเหลือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบเหตุอุทกภัยหรือภัยพิบัติที่ประสงค์จะให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุอุทกภัยหรือภัยพิบัติจะเข้าข่ายเป็นการดำเนินการนอกเขตหรือไม่ หากเป็นกิจการนอกเขตจะสามารถขอยกเว้นการขออนุมัติการทำกิจการนอกเขตได้หรือไม่ อย่างไร นั้น เห็นว่า การทำกิจการนอกเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล มีหลักการเดียวกันคือการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่บางประการนอกเขตของตนที่สามารถกระทำได้ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการนั้นมีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตของตน โดยมีลักษณะเป็นการสาธารณูปโภคหรือสาธารณูปการมิใช่การดำเนินการที่เป็นไปเพื่อการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือการดำเนินการลักษณะเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อพิจารณาเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ โดยเฉพาะกรณีอุทกภัยแล้วการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ไม่ประสบเหตุสาธารณภัยประสงค์ให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุสาธารณภัย ไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ หรือบุคลากร ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรณีจึงไม่เข้าเงื่อนไขการดำเนินการนอกเขตที่จะต้องขออนุมัติก่อนดำเนินการ เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตของตนหากแต่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติเท่านั้น อีกทั้ง แม้ปรากฏว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประสบเหตุสาธารณภัยได้ดำเนินการนอกเขตพื้นที่ของตนเพื่อตั้งสำนักงานหรือหน่วยบริการเฉพาะกิจก็ไม่เข้าเงื่อนไขการดำเนินการนอกเขต เพราะเป็นไปเพื่อการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ใช่เพื่อการจัดทำบริการสาธารณะ เทียบเคียงความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เรื่องเสร็จที่ ๙๑๐/๒๕๔๗ จากที่กล่าวมาข้างต้น กรณีเกิดเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติที่อาจมีการดำเนินการนอกเขตพื้นที่ของตนไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบเหตุสาธารณภัย และภัยพิบัติที่ประสงค์ให้การช่วยเหลือก็ไม่จำเป็นต้องนำเรื่องการทำกิจการนอกเขตมาพิจารณาแต่อย่างใด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

/จังหวัดแพร่...

จังหวัดแพร่พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
ขอแจ้งแนวทางการทำกิจการนอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีเกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ
ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอขอความร่วมมือแจ้งเทศบาลตำบล
และองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยสิทธิ์ ชัยสมฤทธิ์ผล)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๕๗๕๓

จังหวัดแพร่
เลขรับ 14054
วันที่ 11 ธ.ค. 2568
เวลา.....น.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๘ ธันวาคม ๒๕๖๘

สำนักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
เลขที่ 5308
วันที่ ๑๑ ธ.ค. ๒๕๖๘
เวลา.....น.

เรื่อง การทำกิจการนอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีเกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับการประสานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อมูลจากศูนย์เฉพาะกิจบูรณาการความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย สอ. (ศผ.สอ.) กรณีการให้ความช่วยเหลือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบเหตุอุทกภัยหรือภัยพิบัติที่ประสงค์จะให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุอุทกภัยหรือภัยพิบัติจะเข้าข่ายเป็นการดำเนินกิจการนอกเขตหรือไม่ หากเป็นกิจการนอกเขตจะสามารถขอยกเว้นการขออนุมัติการทำกิจการนอกเขตได้หรือไม่ อย่างไร

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า การทำกิจการนอกเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลมีหลักการเดียวกันคือการดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่บางประการนอกเขตของตนที่สามารถกระทำได้หากพิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการนั้นมีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตของตนโดยมีลักษณะเป็นการสาธารณูปโภคหรือสาธารณูปการ มิใช่การดำเนินการที่เป็นไปเพื่อการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือการดำเนินการลักษณะเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อพิจารณาเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ โดยเฉพาะกรณีอุทกภัยแล้ว การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบเหตุสาธารณภัยประสงค์ให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุสาธารณภัยไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ หรือบุคลากรตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรณีจึงไม่เข้าเงื่อนไขการดำเนินกิจการนอกเขตที่ต้องขออนุมัติก่อนดำเนินการ เนื่องจาก การดำเนินการดังกล่าวไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตของตนหากแต่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติเท่านั้น อีกทั้ง แม้ปรากฏว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุสาธารณภัยได้ดำเนินการนอกเขตพื้นที่ของตนเพื่อตั้งสำนักงานหรือหน่วยบริการเฉพาะกิจก็ไม่เข้าเงื่อนไขการดำเนินกิจการนอกเขต เพราะเป็นไปเพื่อการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิใช่เพื่อการจัดทำบริการสาธารณะ

/เทียบเคียง ...

เทียบเคียงความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เรื่องเสร็จที่ ๙๑๐/๒๕๔๗ จากที่กล่าวมาข้างต้น กรณีเกิดเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติที่อาจมีการดำเนินการนอกเขตพื้นที่ของตนไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบเหตุสาธารณภัย และภัยพิบัติที่ประสงค์ให้การช่วยเหลือก็ไม่จำเป็นต้องนำเรื่องการทำกิจการนอกเขตมาพิจารณาแต่อย่างใด

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติให้จังหวัด ทุกจังหวัด เพื่อโปรดทราบและโปรดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรุตม์ ศุภวิบูลย์ผล)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล

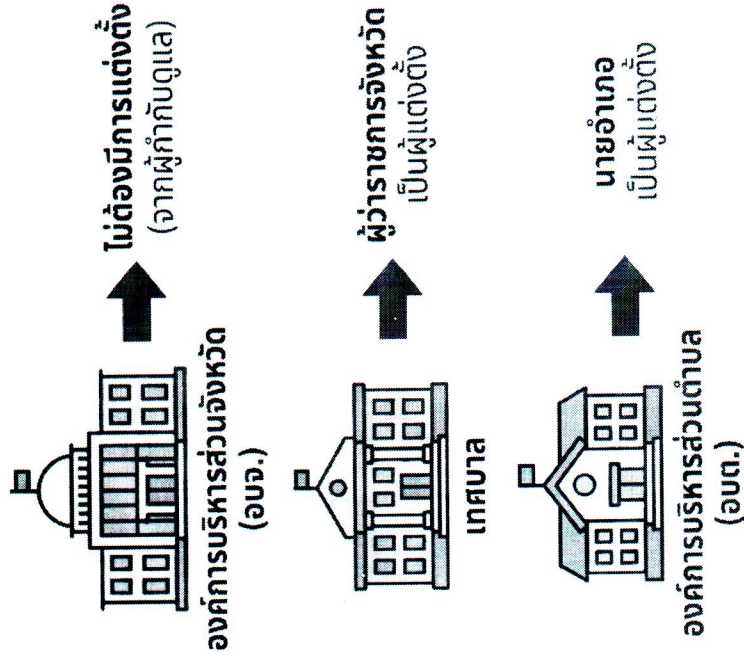
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายธนาวุธ เหล่าเจริญพาณิชย์

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งประธานสภาท้องถิ่นและรองประธานสภาท้องถิ่น

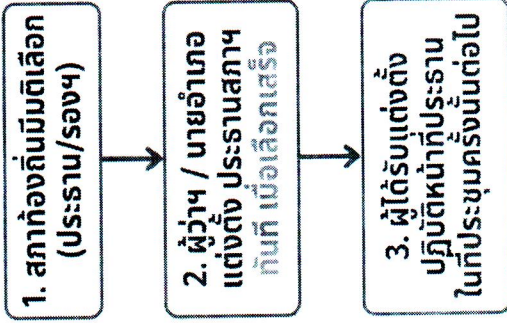
ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง
(ให้เป็นไปตามมติสภาท้องถิ่น)

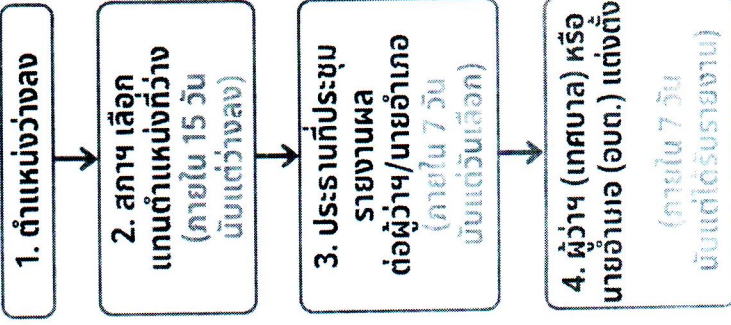
หมายเหตุสำคัญ: การแต่งตั้งเป็น “อำนาจผูกพัน” ต้องดำเนินการตามมติของสภาท้องถิ่น ไม่ใช้การใช้อุทธรณ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสม

ขั้นตอนการดำเนินการ
(แยกตามกรณี)

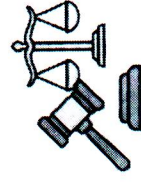
การประชุมสภาครั้งแรก
(อ้างอิง: ข้อ 9 ระเบียบฯ มท. ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมฯ)

ตำแหน่งว่างลง
(ระหว่างวาระ)
(อ้างอิง: ข้อ 15 ระเบียบฯ มท. ฉบับเดียวกัน)

ข้อพิจารณาผลทางกฎหมาย
(การเริ่มมีอำนาจหน้าที่)

ประเด็นปัญหา: ผลของการเป็น ประธาน/รองประธานสภาฯ เริ่มเมื่อใด?
(เริ่มวันที่มีคำสั่งแต่งตั้ง หรือ วันที่สภาฯ มีมติเลือก?)

- กฎหมายกำหนดให้สภาท้องถิ่นเป็นผู้ “เลือก” จากสมาชิก
- การแต่งตั้งโดยผู้กำกับดูแลเป็นเพียงเงื่อนไขเพิ่มเติม (อำนาจผูกพัน) ไม่ทำให้ผลแห่งกฎหมายเปลี่ยนแปลงไป

สิทธิและภาระหน้าที่ มีผลทันที ตั้งแต่วันที่สภาท้องถิ่นมีมติเลือก (ไม่ว่าจะมีคำสั่งแต่งตั้งเมื่อใดก็ตาม)